

Nr 3, september 2012

FROnytt

Medlemstidning för Frivilliga Radioorganisationen

Cheferna som
har koll på allt

Hög beredskap
i Höllviken

Därför gick Emelie, Henrik
och Totte med i FRO

Ansvarig utgivare

Kent Ahlqvist

Chefredaktör

Daisy Balkin Rung

daisy.balkin@fro.se

0768-532540

Bild & layout

Stephanie Rung

Redaktionen

redaktion@fro.se

Redaktörer

Torbjörn Appelgren

torbjorn.appelgren@fro.se

Lennart Benson

lennart.benson@fro.se

Lillemor Bohlin

lillemor.bohlin@fro.se

Totte Fleischer

totte.fleischer@fro.se

Marie Nedinge

marie.nedinge@fro.se

Sara Nilsson

sara.nilsson@fro.se

Ordförande

Georg Guldstrand

georg.guldstrand@fro.se

FRO Kansli

fro@fro.se

08-52807730

Tryck

V-tab, Vimmerby, 2011

ISSN-0345-3758

Chefredaktören förbehåller sig
rätten att redigera inkommet
material.

Nästa nummer

Utkommer 14 december

Manusstopp 20 november

Omslagsbild

Bo Gustavsson, FRO Kungsbacka
provar den nylevererade R70-
antennen.

Bild: Lennart Benson

Innehåll

3 Ledare

4 Profilen: Jörgen Forsberg

6 Hög beredskap i Höllviken

8 Utveckling, gemenskap och laganda

9 Nio nya ungdomsledare

10 Två otroliga veckor

12 Från förråd till aktiv tjänst

14 Samverkan mellan kurser

16 Chefen som har koll på allt

18 FRO Stockholm och deras uppdrag

20 En lärarik kurs

24 Tjörn runt

ISA - Silent Key

Vår hedersmedlem Curt Israelsson, kanske mer känd som ISA, har efter en tids sjukdom lämnat oss. Curt fyllde 85 år i maj vilket uppmärksammades i förra numret av FROnytt. Curt kom till FRO som ÖB:s representant i centralstyrelsen redan 1970. Han fastnade snart i vår verksamhet och gjorde ett omfattande och uppskattat arbete för och inom FRO. Hans intresse för amatörradio och telegrafi ledde till uppdrag som lärare på kurser och omfattande radioverksamhet från amatörradiostationen på Fårö – ISA-buren. Det kunde bli flera hundra QSO under en kurs.

Curt tog fram nya medaljer för FRO och reformerade färgerna på våra medaljband. Han blev själv mottagare till flera av dessa utmärkelser under sin långa tid som medlem och funktionär i FRO. Curt utsågs till vår andre hedermedlem 1998.

Riksstämmans beslut ska förverkligas!

“ Sommarens centrala kurser har fått bra kritik från kursdeltagarna samt de besök som gjorts på Fårö och Höllviken.

Ännu en sommar har vi nu bakom oss men höstens alla aktiviteter framför oss! Den nya centralstyrelsen har genomfört sitt första möte där huvudnumret var att ta sig an riksstämmans olika beslut. Bryta ned besluten till centrala styrdokument (strategier, mål och inriktningar för den centrala verksamheten) för mandatperiod. Preliminära förslag togs beslut om på mötet. De ska remissbehandlas under hösten med alla förbund samt central handläggare. De centrala styrdokumenten kommer fastställas på decembermötet tillsammans med preliminär budget.

Styrdokument är något nytt för FRO och beslutades utav riksstämman ska finnas för den centrala ledningen samt förbund. Processen har centralstyrelsen fastställt ska vara den att centrala styrdokument tillsammans med riksstämmans beslut är grunden för förbundens arbete med egna styrdokument för sin verksamhet/ansvarsområden. Förbunden ska göra detta arbete med avdelningar där sådana finns (riksstämmobeslut). Förbundens styrdokument kommer tas in centralt och på ordförandekonferens diskuteras. Varför ska då styrdokument finnas? Jo för att få genomslag i beslut som tas, skapa tankar och idéer och engagemang för organisationens bästa. Styrdokument på olika nivåer ska ”jacka i varandra”.

Sommarens centrala kurser har fått bra kritik från kursdeltagarna samt de besök som gjorts på Fårö och Höllviken. Med åren har vi arbetet fram mycket bra kursplaner där gränsöverskridande övningar genomförs

mellan flera kurser. Ett stort frågetecken som måste utredas är varför nästan 20 % av anmälda kursdeltagare inte kunde komma. Det är en alldeles för hög siffra för att vara acceptabel i framtiden. Instruktörernas totala antal bör också ses över, kan vi uppnå samma resultat med mer elever per instruktör? När i tiden är det rimligt att ställa in en kurs om många anmälda till en kurs inte kommer. Flera elever samt instruktörer har planerat för deltagande och fått ledigt, är det rimligt att då ställa in en kurs.

Vi jobbar nu mycket med uppdragsplanering för 2013. Som det ser ut kommer vi från FM få en ansenligt mindre summa pengar att bedriva utbildning med. FM verkar prioritera genomförandet av GUF istället för att få specialister på så många platser som möjligt i hemvärnet. En prioritering vi naturligtvis framfört åsikter om. Det finns olika alternativ på hur vi kryper in i en mindre utbildningsram, vi kan minska antalet elever och instruktörer eller ställa in hela kurser eller. Det sist nämnda är troligen det sämsta valet då utbildningstrappan fallerar om ett trappsteg försvinner. Något som får påverkan kommande år. Hur som helst, det blir troligen totalt mindre elevplatser under 2013.

Avslutningsvis ser jag med glädje att besöken och engagemanget har ökat efter lanseringen utav nya fro.se. Nu väntar vi på att förbund efter förbund får aktiverat sina egna nya förbundssidor.

Georg Guldstrand
Centralstyrelsens ordförande

En glad och kunnig entusiast

När man träffar Jörgen Forsberg har han alltid ett stort leende på läpparna och bjuder mer än gärna på en eller två vitsar. Inget undantag när vi ses för en intervju i Göteborg en kväll i augusti. Denna FRO:entusiast är inte svårpratad och han berättar gärna om sitt engagemang.

Text: Daisy Balkin Rung

- Självklart var det radio- och teknikintresset som gjorde att jag aktiverade mig. Men från början var jag hemvärns-ungdom som gjorde studiebesök på FRO. Blev tagen direkt och skrev på inträdesanmälan. Det var för nästan 35 år sedan.

1978 gick han FRO grundkurs i Skövde och sedan har det fortsatt med utbildningar, kurser och engagemang.

- Det är svårt att sluta när man har det stora intresset. Kamratskapet, valfriheten att engagera sig i olika saker och inte minst att man har möjlighet att utvecklas inom teknik- och sambandsområdet gör att man mer än gärna fortsätter, säger Jörgen Forsberg.

Redan från början aktiverade Jörgen sig i FRO Borås och är där är han fortfarande engagerad, numera som ordförande. Och så är han ledamot i FRO Elfsborgs styrelse.

- I Borås är vi en kärngrupp på ett 50-tal personer där ungefär ett tiotal är mycket aktiva. Vi samarbetar med Alingsås och Göteborg och även med de lokala radioamatörerna. Att man trivs är ju A och O i föreningsarbetet. När man lägger ner så mycket tid frivilligt är det viktigt, att ha bra medarbetare, säger Jörgen Forsberg.

I hemvärdet var han plutonchef men han sa upp sitt avtal för att istället satsa på sambandsledaruppdraget inom NSE Borås.

- Jag är enormt stolt över att få ingå i NSE och att vi är

först gör ju det hela ännu mer spännande, säger Jörgen.

Du lägger ner väldigt mycket tid på FRO. Hur är det med familjen, Jörgen? Är de aktiva inom FRO eller är de jättetrötta på allt vad radio och samband heter?

- Mina döttrar har varit med några gånger på evenemang och utställningar. Då har de hjälpt till. Min sambo Susanne är själv medlem i FRO och arbetar inom Räddningstjänsten, så hon vet och förstår vad jag håller på med, säger Jörgen leende.

I det "civila" arbetar han som eltekniker och berättar att han haft enorm användning i sitt yrkesliv av FRO-kunskaperna.

- Mitt intresse för teknik har ju varit som en röd tråd i mitt liv. Och jag tackar verkligen FRO för all kunskap jag fått.

Din fritid ägnar du åt FRO, men har du någon ledig fritid och i så fall, vad gör du då? Jörgen Forsberg bjuder på sitt härliga smittande skratt och säger:

- Jo det har jag. Och då är jag gärna vid vår sommarstuga i Varberg. Då är det sol och bad samt fiske som lockar och naturligtvis många härliga grillkvällar med grannar och vänner.

Intervjun är slut och Jörgen Forsberg slutar som han började. Med en vits.

Bandvagnsutbildning i Villingsberg

En helg i mitten på juni genomfördes en repetitionsutbildning för bandvagnsförare i Trafikverkets krisberedskap. Deltagarna kom från Bilkåren, FAK och FRO. För att hålla kompetensen uppe skall förarna gå en kurs vartannat år, varannan gång i vinterförhållanden.

Lördagen började med tillsyn före körning för att fortsätta med en körbana för att repetera olika moment. På eftermiddagen blev det körning i terräng samt övning i bogsering. Under kvällens bandvagnsorientering hamnade jag i en blötmark där det höll på att gå illa. Med lite försiktig gas kunde jag och min kollega under kursen, Sandra Torsson, ta oss ur situationen och numera vet vi hur mycket man kan luta en bandvagn utan att den lägger sig på sidan. Några andra deltagare fastnade i myrar och fick hjälpas loss.

Text och bild: Christer Ekberg

Hög beredskap i Höllviken

Text: Daisy Balkin Rung

Bild: Kent Ahlqvist & Lennart Benson

På Falsterbo Kursgård står livet inte still. Här är det ständigt full aktivitet inte minst när FRO förlägger sina kurser dit. I sommar pågick både civila och militära kurser och FROnytt var med under några dagar i juli.

Nationella Sambandsenheterna börjar formera sig och i år arrangerades både fortsättnings- och repetitionskurser för signalister i Höllviken.

Hela dagen har NSE utbildats i karttjänst. Det är viktigt att kunna positioneringssystemen så att man kan översätta en position från gps:en till kartan. Fredric Agnhammar och Martin Axelsson, båda före detta yrkesofficerare, håller i utbildningen.

- Vi är båda imponerade över hur snabbt eleverna löste slutprovet. Helt utan stress. Det visar på stor kompetens, säger Martin Axelsson.

De är båda rörande överens om vikten av frivilligorganisationer och styrkan i de olika erfarenheter som medlemmarna innehar.

- Här på kursen träffar vi människor med massor med olika färdigheter. Och det är verkligen styrkan i organisationen, säger Fredric Agnhammar.

NSE slutövning

Under en hel dag pågår slutövningen för NSE och FROnytt besöker de olika platserna där eleverna har slagit sig ner. Scenariot är att en storm dragit in över södra Skåne och förorsakat stor förödelse.

- Vi fick information i morse klockan sju i Höllviken, säger Jan-Olof Bergstén som agerar sambandsledare i Staffanstorp.

- Efter omgruppering och montering

var vi igång här klockan 8.50. Vi ska bistå Staffanstorps kommun och nu är allt samband på plats.

Tomas Åberg är för dagen kommunens representant och säger att samarbetet med NSE har fungerat bra.

- Stormen har slagit ut det mesta och nu får vi höra att dricksvattnet har börjat sina.

I trädgården har man satt upp satellitterminalen för att få bästa förbindelse.

- Nu fungerar det, säger Britt Larsson med ett leende. Lars Forsberg nickar medhållande.

Mat och dryck viktiga inslag

Vi åker vidare till Lomma där vi genast blir bjudna på kaffe av Göran Spetz som är logistikansvarig.

- Mat, kaffe och dryck är otroligt viktigt när man är ute på ett uppdrag. Så jag åkte till en ICA-affär och handlade massor med gott såsom bullar, drycker och godis, säger Göran Spetz.

Gruppen har varit igång några timmar och Jörgen Forsberg är sambandsledare.

- Det gick en tromb över Skåneslätten i natt och den har slagit ut el och telekommunikationer, säger Jörgen Forsberg.

- Kommunen har sin representant här på plats, du kan snart få träffa honom. Han leder sin kommun härifrån och vi har gjort så gott vi kan för att få igång all kommunikation. Och det har gått bra.

Kommundirektören Ingvar Flinck berättar om att han har ett toppensamarbete med NSE och de har varit till stor hjälp för kommunen.

- Det tog bara 15-20 minuter så var första sambandet igång, säger Ingvar Flinck.

I vissa fall får fantasi och kreativitet användas när kommunikation ska upprättas. Så var det för Torbjörn Claesson när han skulle koppla upp bredbandet.

- Jag funderade hur vi skulle få ihop det. Men jag klättrade upp i trädet och där har jag satt upp väskan med bredbandsmodemet.

I Trelleborg är situationen i stort densamma som i de övriga kommunerna.

- Just nu brinner det utanför och vi måste ta reda på vad länsstyrelsen säger att vi ska göra. Alla är ju upptagna på sitt håll, så jag antar att vi själva får släcka elden, säger Lennart Benson, som är sambandansvarig. Precis så blir det. De uppmanas ta hand om elden själva.

Länsstyrelsen är nöjd

På kursgården i Höllviken håller länsstyrelsen till och där råder febril verksamhet när vi besöker dem senare på eftermiddagen. Ulf Lindström är sambandleddare och ser rätt nöjd ut.

- Vi har i stort sett fixat vår uppgift och det har fungerat bra. Nu håller vi på att packa ihop för omgruppering, säger Ulf Lindström.

Mikael Larsson är instruktör och koordinerar spelet och agerandet.

- Det har faktiskt fungerat mycket bra under dagen. Grupperna har skött sina uppgifter väl och nu är det dags för omgruppering av alla enheter.

Sent på kvällen träffar vi några från övningen. Klockan är 23.30 och de har precis återvänt till kursgården.

Det har gått jättebra, men nu är vi rätt trötta, säger Gunnar Toresson.

Det tar ju en hel del tid att plocka ihop allting.

NSE Borås först ut

Sista övningsdagen går åt till utvärdering och alla elever skriver

avtal med FRO. Nu gäller det att få arbetsgivarna att också skriva på, så att de är medvetna om att personalen kan försvinna med kort varsel när NSE kallar.

NSE Borås är vår första operativa enhet, de har fått det mesta av sin fastställda materiel och de flesta av hittills rekryterad personal har skrivit sina avtal. Det som återstår är på materielsidan bl.a. tilldelning av reservverk och på personalsidan för vissa att få sina arbetsgivare att skriva under avtalet.

Sommarens grundkurs gav också personal till NSE Hässleholm, Karlstad, Västervik och Enköping. Inför nästa års kurser hoppas vi nu på en aktiv rekrytering från förbunden i hela landet av personal som är intresserade av ett uppdrag inom samhällets krisberedskap, säger Mats Nordström central handläggare för NSE.

Samövar med MOLOS

För första gången samövar man med MOLOS-gänget.

- Det är första gången vi övar med andra kurser, säger MOLOS-handläggare Hans Andersson.
- Och det uppskattas av alla, inte minst vi själva.

Hur många i Sverige är MOLOS-utbildade?

- Vi är ett 50-tal personer som alla kan köra bandvagn. Det ingår utbildningen. Vi har uppdrag från Svenska Kraftnät, och det fungerar otroligt bra, säger Hans Andersson.

Översta bilden: karttjänst

Nedersta bilden: MOLOS-bandvagnarna på plats

Utveckling, gemenskap och laganda

Text: Daisy Balkin Rung

Bild: Kent Ahlqvist

Tre av eleverna på grundkursen för signalister till hemvärnet i Höllviken, har innan genomgått FRO:s ungdomskurser. Både på Fårö och i Höllviken. Efter de två intensiva veckorna ska de nu teckna avtal och placeras som signalister i hemvärnet.

Hur kommer det sig att ni gick med i FRO?

- Det var under ett sportlov för några år sedan som jag kom i kontakt med FRO. De hade aktiviteter för ungdomar och jag tyckte det verkade intressant, säger Henrik Ohlsson. Och det passade mig som handsken, det var trevligt från första stund. Lärde känna nya människor, fick hålla på med radio och utvecklas tekniskt. Emelie Battersby står bredvid och nickar.

- För mig var det så att jag hade hört så mycket hemifrån. Så jag anmälde mig till grundkursen. Och det var verkligen udda men jättekul.

Vad är det som är så häftigt med FRO?

- Upplevelserna, att man får resa runt, gå på kurser, träffa kompisar, utvecklas och samtidigt ha roligt, säger Emelie. Hon får medhåll av Henrik och Totte Fleischer.

- Det är en unik grej, något som inte alla får vara med om. Och så får man vänner för livet, säger Henrik. Alla tre är rörande överens om att de också har användning av sina FRO utbildningar i det "civila" och det är en merit att ha dem med i CV:et.

- Vi har fått lära oss hur man arbetar i en grupp, hur man löser uppgifter och vikten av disciplin, det är ju ingen som kan ta det ifrån oss. Tänk om alla hade fått möjlighet till det, säger Henrik.

- Jag har utvecklats enormt de här åren jag varit med i FRO Signalungdom. Jag har hittat min plats och kan inte annat än rekommendera ungdomar att göra samma sak.

I sommar var det då dags för Emelie, Henrik och Totte att gå grundkurs för signalister till hemvärnet. Totte Fleischer var den första som skrev avtal, det gjorde han sista dagen på kursen.

- Känns riktigt bra och jag är stolt. Detta är ju vad jag velat hela tiden, säger Totte.

“ Vi har fått lära oss hur man arbetar i en grupp, hur man löser uppgifter och vikten av disciplin.

Henric Ohlsson, Emelie Battersby och Totte Fleischer

Nio nya ungdomsledare till FRO!

Text och bild: Totte Fleischer

Att det är mycket planerande inför verksamhet vet de flesta, men vad ska man egentligen tänka på? Vilka parametrar ska tas med i planeringen? Detta var uppgifter som våra ungdomsledare fick arbeta med under den en vecka långa ungdomsledarkursen som hölls på Fårö i sommar.

Ungdomsledarna kom ifrån olika delar av landet. Detta gjorde det möjligt för dem att reflektera över ungdomsverksamheten och utbyta erfarenheter med varandra. Även för att skapa ett bra kontaktnät inför framtida aktiviteter.

Det var ingen slump att kursen gick parallellt med grundkursen för ungdomar, utan ungdomsledarna fick uppgifter att tillämpa på grundkursen. Första uppgiften var att hämta ungdomarna och sköta ankomsten till kursgården. Ungdomsledarna arbetade då i grupper om två-tre personer som hade ansvar för två elever från grundkursen. En av uppgifterna i dessa smågrupper var att se till att sina ungdomar var riktigt klädda enligt uniformsbestämmelserna och att de hittade till olika ställen på gården. Senare i veckan användes samma upplägg för att lära ut grunderna i karta och kompass.

Genom kursen blandades teori med tillämpningsövningar av olika slag. En stående uppgift var att varje morgon skulle två olika ledare hålla ett mindre fyspass mer känt som BRAK inom det militära. BRAK:en skulle vara runt 10 minuter och innehålla övningar som kunde anpassas på individnivå. Till sin hjälp hade varje ungdomsledare en visningsperson, som visade

övningarna samtidigt som ungdomsledaren talade om vad som var viktigt att tänka på.

Ungdomsledarna hade teori pass inför varje tillämpningsövning och teorin ökade i grad tillsammans med övningarna. Från att ha planerat ungdomskursens ankomst till att i slutet av veckan planera och genomföra ett studiebesök i Visby med rundvandring. På det stora hela en mycket bra kurs och ungdomsledarna kände sig säkrare och mer motiverade i sin roll när de nu hade fått verktygen som behövdes. De jobbar nu hårt med att starta ungdomsverksamhet lokalt och hoppas att den ska komma igång inom snar framtid.

Pontus Stålbrandt på rundvandringen i Visby

Ett fyspass på Fårö

Två otroliga veckor

Text: Fredrik Thornell

Att kunna överföra information från en plats till en annan, från en person till en annan. En av grundpelarna i så gott som all verksamhet, och särdeles viktigt inom det militära. Utan samband blir vår förmåga att fullgöra våra uppgifter i bästa fall kraftigt reducerad. I värsta fall kan vi inte lösa vårt uppdrag överhuvudtaget.

För att sambandet inom ett hemvärnsförband skall fungera krävs det individer med en hel del kunskap, i såväl metodik som teknik. En grupp elever samlades på Falsterbo kursgård i somras för att ta första steget mot att bli dessa hett eftertraktade individer inom hemvärnsförbanden – GU Signalist. Ett par hektiska veckor vidtog.

I klassrummet gicks materiel och metoder igenom, det gavs en kraschkurs i radioteori, fraseologi presenterades med mera. Även korta genomgångar av FRO:s tillgängliga utbildningsvägar, hemvärnets organisation och nuvarande och planerad materielförsörjning. Intens-ivt nog för att få det att snurra i ett antal huvuden. Tacksamt nog varvades teoripassen med mer praktiska pass, med radiotrafikövningar, resande av högantennor, dragande av tråd, växelövningar och mycket annat. Även det intensivt, men för andra delar av hjärnan så en del vindlingar fick pusta ut lite emellanåt. Det hanns även med ett mycket uppskattat (i alla fall efteråt, över

sportdrycken) gympapass, där det kunde konstateras att ett glatt humör mycket väl kan kompensera för brister i koordinationsförmågan. Ingen nämnd, ingen glömd. Med tanke på förmiddagsfika och eftermiddagsfika med lunch och middag så satt den motionen rätt bra! Många hann med en simtur eller tre också, även om elaka rykten förtäljer att en del som mest gav sig i kast med två hårda längder i bubbelpoolen – i och ur.

De flesta kvällar var lediga, och självstudier till trots så blev det såväl korvgrillning och socialt umgänge inom kursen och med de andra kurserna, promenader i de otroligt fagra omgivningarna och thedrickande i de ljumma kvällarna utanför förläggningen. Falsterbo kursgård är magnifik, och kvällsutsikten över Öresund och bron är svårslagen. De som kunde slita sig därifrån gavs dock även möjlighet att åka med på en guidad tur i Malmö och en tur till Köpenhamn. Givetvis hölls även en rejäl avslutningsmiddag efter kursen.

Själv har jag en rätt god förankring inom hemvärnet. Jag har varit MC-ordonnans i insatskompanistab ett antal år, för att nu i snart två år istället ha varit chef för en stabs- och sambandsgrupp. Mitt perspektiv var alltså ett något annat än för majoriteten av deltagarna, eftersom jag var bekant med det mesta och gick kursen främst i syfte att kvalitetssäkra

mina kunskaper. Eftersom jag vet vad som krävs för att fungera som signalist i ett förband var det fascinerande att se hur kursdeltagarna gick från att vara nybörjare med varierande grad av mikrofonskräck till att vara kvalificerade stabsmedlemmar som jag skulle vara lycklig över att få in i mitt hemmaförband. Utvecklingen gick i olika men rask takt. Mot slutet av kursen hade fokus flyttats från det tekniska och det formella, med fraseologi etc, till att handla om just syftet med signalering – informationsöverföring.

Man skall inte tro att man kan allt man behöver efter två veckors kurs – långt därifrån – men man har en god grund att stå på för att lära sig mer i hemmaförbandet eller på andra kurser, och man kan definitivt nog mycket för att fungera som hemvärnssignalist. På slutövningen upprättades och drevs en stab, med fokus på sambands- och stabstjänsten, och kursdeltagarna gjorde ett

fantastiskt jobb. Det kändes som att arbeta med betydligt mer erfaret folk. Ett gott betyg åt kursen, anser jag!

Parallellt med utbildningen gick även en ungdomskurs, och vissa av deltagarna i GU Signalist kom direkt från ungdomsverksamheten. Det var väldigt roligt att prata med ungdomarna och se vilken potential för tillväxt som finns. Hos ungdomarna finns ett driv och en vilja framåt som också kan ge energi åt oss gamla stötar som varit med ett tag. Ungdomar, när ni läser detta – jag hoppas att jag fortsätter att möta er inom FRO och så småningom hemvärnet under kommande år!

Parallellt med utbildningen gick även en ungdomskurs, och vissa av deltagarna i GU Signalist kom direkt från ungdomsverksamheten.

Från förråd till aktiv tjänst i UK-eteren

Text och bild: Lennart Benson

Ett avlägset placerat centralförråd, dyra Norrlandsfrakter och stort behov av materiel, förde de västsvenska förbunden samman i en gemensam operation. Möjligheten att använda ett förmånligt fraktavtal och packning enligt åkeriets direktiv bidrog dessutom till rimliga kostnader.

Förbund och avdelningar som befinner sig i utveckling och därmed har ett påtagligt behov av materielförsörjning har länge brottats med ett delikat problem, de dyra norrlandsfrakterna från centralförrådet. En pall fylld till hälften har med ordinarie frakt och faktura via Gamla stan hamnat på runt två tusen kronor. Det kan jämföras med en mindre avdelning som till exempel Varberg, där hela verksamhetsstödet för ett år är motsvarande belopp. Därför har det varit lätt att hamna i någon sorts moment 22, ingen materiel att utveckla och bredda avdelningens verksamhet med, eller lägg alla pengarna på frakt och vad blir då kvar till verksamheten för medlemmarna och till rekrytering.

FRO Elfsborg, FRO Halland och FRO Skaraborg gjorde därför upp om en hämtningsoperation där ledstjärnan var win-win för de inblandade. Samtlig beställd materiel packades enligt åkeriets precisa direktiv, tack Bosse, och

efter några dagar landade ett antal välfyllda lastpallar i Varberg. Därifrån hämtade sedan förbund och avdelningar sin materiel till en totalkostnad som inte översteg vad var och en tidigare fått betala.

Är vi då ekorrrar och samlare, där materielen bara lagras på nytt fast på andra ställen än centralförrådet? Svaret är helt klart nej, materielen var både efterfrågad och behövd. Den sattes omgående in i verksamheten och har bidragit till att bland annat utveckla UK-nät Halland och möjliggjort avancerade sambandsövningar.

FRO Kungsbacka och Bo Gustavsson är mycket aktiva i att skapa ett välfungerande UK-nät utmed Västkusten. Här provas den nylevererade R70-antennen, som gav påtagligt fina mätresultat och goda signalrapporter.

Ledningsplutonchefskursen och kursen ledningsplats hemvärn samverkade tätt ihop med att upprätta stabsplats i fält

Samverkan mellan kurser ger mervärde för alla

Text och bild: Marie Nedinge

Under ett flertal år har FRO samordnat några av de befätningskurser för hemvärnet som man ansvarar för. Detta ökar förståelsen för hur de andra arbetar och underlättar samarbetet när man kommer till sin egen bataljonsstab. De ursprungliga tre kurserna är stabs- och sambandskurs för hemvärnsbataljonchef/kompanichef, ledningssystembefäl och sambandsgruppchef. På senare år har samverkansgruppen utökats med såväl kursföreläsningsskolehemvärn som en ledningsplutonchefskurs. Den sistnämnda är en HvSS-kurs och leds därför av hemvärnsinstruktörer

i samverkan med instruktörer från FRO.

De fem kurserna genomförs tillsammans ett större applikatoriskt exempel (applex) där hela kedjan belyses med hjälp av de olika befätningskurserna. Detta är helt unikt.

– Samverkan är mycket viktig, särskilt för de tre ursprungliga befälskurserna, säger Sven-Erik Söderin, kurschef på bataljonschefskursen och ansvarig för den militära befätningsutbildningen i FRO. I år utökades samarbetet bland annat på så sätt att ledningssystembefälen

deltog i hela bedömandeprocessen och var delaktiga i det gemensamma orderarbetet. Sedan är det givetvis mycket viktigt att även kurserna för ledningsplutonchefer och ledningsplats hemvärn är delaktiga så långt det är möjligt.

Samverkan mellan de tre befälskurserna utvecklas hela tiden. Samarbetet ökar kvaliteten på alla kurserna. Likaså ökar förståelsen för hur staben skall arbeta med olika uppgifter och hur orderarbetet går till genom att hela tiden mötas under kursernas gång.

Särskilt roligt att minnas var alla elevers engagemang och vilja att göra ett bra resultat.

Var det inte här det skulle upp en skorsten för tältspisen? Istället dyker Henrik Pettersson upp

Inför nästa år finns planer på att försöka väva in samtliga fem kurser i själva applexet. Det är något som FRO:s arbetsgrupp för utbildning ska titta närmare på i höst. Samtidigt ska man arbeta på att öka och utveckla delaktigheten för samtliga fem kurser. Det är viktigt att alla är delaktiga i ordergivningar och stabsrapporter så långt det är möjligt. Det i sin tur leder till att taktikdagen i fält blir givande för alla kurserna.

Uppställningarna varje morgon med flagghissning och hälsning är också ett utmärkt tillfälle för information

som når både kursdeltagare och anhöriga. Numera innehåller denna morgonsamling också BRAK – Buk, Rygg, Axlar och Knän. Det är ett kortare pass med fysisk träning som inleder dagens verksamhet innan varje kurs går till sitt. Samlingen ger också möjlighet för eleverna att berätta något, kanske en rolig historia att dela med övriga på kursgården.

Som vanligt på kursgården fanns även ett antal aktiviteter för de anhöriga – allt från gympapass till utflykter och badturer. Fladdermusvandringen med alla små och stora barn har

blivit ett stående inslag på Fårö.

– Särskilt roligt att minnas var alla elevers engagemang och vilja att göra ett bra resultat. Det var mycket fina och lyckade veckor i år, säger Sven-Erik Söderin avslutningsvis.

Ledningsplutonchefen har koll på allt

Text och bild: Marie Nedinge

Missar man att sätta på kamouflagenätet på stabstältet innan man reser det, får man knyta ihop det efteråt

Ledningsplutonen i hemvärnet är den enhet som ser till att bataljonsstaben har vad den behöver för att kunna arbeta. I plutonen ingår, förutom sambandsgruppchefen med signalister från FRO, även stabsgruppchefen med stabsassistenterna och transportgruppchefen med bilförare och mc-ordonnanser. Plutonchefen med sin ställföreträdare är, i samverkan med stabschefen på bataljonen ansvarar för en hel del: Allt materiel som behövs på en stabsplats ska transporteras och upprättas, sambandet i staben ska fungera, allt och alla ska ha sina givna platser, det ska finnas en plan för markförsvaret av stabsplatsen där alla vet sin plats och sist men inte minst ska alla få mat. Stabschefen och givetvis bataljonschefen ger order om var och när ledningsplutonen skall gruppera. Under själva upprättandet av stabsplatsen är det dock ledningsplutonchefen som leder arbetet för alla, inte bara för den egna plutonen. När allt är på plats tar stabschefen över ledningen av stab och stabsgrupp men ledningsplutonchefen har fortfarande personalansvaret för hela sin pluton. En ledningsplutonchef måste alltid vara steget före och ha koll på allt som rör stabens resurser och arbetsmiljö.

För att bättre kunna samverka med FRO:s befattningsutbildningar för hemvärnet, har HvSS - Hemvärnets Stridsskola - förlagt en ledningsplutonchefskurs på Fårö. Den drivs parallellt och i samarbete med fyra andra kurser: stabs- och sambandstjänst för hemvärnsbataljonchef/kompanichef/stabsmedlem, sambandssystembefäl och ledningsplats hemvärn. De fem kurserna genomför tillsammans ett

större applikatoriskt exempel (applex) där hela kedjan hemvärnsbataljon – kompani – pluton avseende sambandsfunktionen belyses med hjälp av befattningar: hemvärnsbataljonchef, ledningssystembefäl och sambands-gruppchef i samverkan med ledningsplutonchef. Detta samarbete är helt unikt för FRO-kurserna på Fårö.

Årets ledningsplutonschefkurs var fullbelagd. Trots att de sexton eleverna varierande mycket i såväl erfarenheter och åldrar som i befattningar, blev det snabbt en väl sammanhållen grupp. Diskussionerna, med eller utan instruktörer, var livliga och intensiva. Många var vana vid att leda hemifrån och hade synpunkter på det mesta. Ofta slutade diskussionerna med ett gemensamt gapskratt, något som bidrog till att ”ledpluttarna” var en kurs som inte gick obemärkt förbi på kursgården.

Att upprätta en stabsplats, så väl i fält (med tält) som i kvarter (byggnad) är något som ligger på ledningsplutonchefens ansvar. De som inte visste hur man upprättade (och bröt) en tältstab med allt som också hör till – bland annat sambandsmaterial, kraftverk, skydd och försvar – lärde sig snabbt av de andra. Efter ett antal sådana övningar runt kursgården och ute i terrängen, blev gruppen både snabb och effektiv. Några muttrade faktiskt lite om att försöka importera hela gänget till den egna ledningsplutonen.

Givetvis var det också en hel del andra kunskaper som skulle läras in om en ledningsplutonchefs ansvarsområde. Att utifrån högre chefs order kunna formulera egna order till ledningsplutonen, kunskap om hur man arbetar enligt fempunktsordern,

planering under tidspress, lednings- och lydnadsförhållanden i olika skeden, hur man ger rekorder och hur man utför en rekognosering, göra fältskisser över stabsplatser och mycket annat. ”Inledningsvis, därefter, slutligen”. Den grundläggande minnesregeln för hur ordrar ska ges satt snart i ryggmärgen.

Ganska snart insåg vi att de gemensamma kunskaperna och den värdegrund vi så ofta diskuterat var värdefulla. Det vore synd att splittra oss helt när kursen var slut, så vi skapade ett kontaktnät för gruppen som är tänkt att fungera även i framtiden. Vi ses på bataljonsstaberna!

Årets

ledningsplutonschefkurs var fullbelagd. Trots att de sexton eleverna varierande mycket i såväl erfarenheter och åldrar som i befattningar, blev det snabbt en väl sammanhållen grupp.

Sambandsuppdrag i Stockholm med omnejd

Text: Daisy Balkin Rung

Att FRO Stockholm har många sambandsuppdrag är ingen hemlighet. Hur går de tillväga för att få uppdragen och vad gör de rent konkret? Frågorna var många när FROnytt träffade ordförande Jan Lennström på Kulturhuset.

Det är dagen före den stora Pride-paraden när vi ses i hjärtat av Stockholm och Jan Lennströms mobil ringer hela tiden.

Förlåt, jag kan inte stänga av den idag. Det är många saker som ska lösas inför vårt sambandsuppdrag imorgon under Pride-paraden, säger Jan Lennström.

Berätta hur det kan komma sig att ni får så många uppdrag?

Vi har en verksamhet som vi kan erbjuda våra medlemmar. På detta vis får man möjlighet att träna på samband och det vi är bra på. Vi har ju synts och hörts i många år. Det är faktum att en organisation som inte hörs och syns finns inte. Idag har vi ett namn och flera event hör av sig till oss när de önskar sambandshjälp, säger Jan Lennström.

Uppdragen som FRO Stockholm åtar sig kan vilken medlem som helst vara med på.

- Om man har civilt, militärt eller inget avtal alls, alla kan vara med, säger ordförande Lennström.

Men det är inte bara vid stora evenemang de hjälper till. De har även avtal med kommuner för att

stödja dem i krissituationer.

- Stockholms län har 26 kommuner och det är nu sju år sedan vi började med kommunkontakterna. Före det, besökte vi den dåvarande försvarsdirektören och sambandschefen på länsstyrelsen. Genom att börja med det lade vi grunden till vi ett samarbete, vilket visade sig vara värdefullt då vi senare byggde vårt kontaktnät med kommunerna.

- Arbetet med kommunerna visade sig variera mycket. En del kommuner arbetar aktivt med ledning/samband i samverkan med FRO, medan andra kommuner har en mer passiv verksamhet. Vissa kommuner har vi enbart någon enstaka kontakt med per år, medan vi kan ha fyra, fem med andra; allt beroende på vilken fas i arbetet med samverkan man är i. Oftast besöker vi respektive kommun på hemmaplan och dessutom deltar vi ibland i kommunmöten på Länsstyrelsen.

Samverkan kan ha olika former: det kan handla om krissamband, stabsstöd och stöd till FRG och liknande. Ibland har vi en form av konsultroll och ibland kan vi fungera som en diskussionspartner. Det finns inte två kommuner som är lika. Hos en del kommuner hjälper vi till så att kommunen använder FRO:s Basradionät – ett analogt radionät med möjlighet att använda talgrupper och talskydd där kommuner och länsstyrelse kan samverka.

Har ni behövt rycka in någongång?

- Nej, inte som organisation. Det har enbart handlat om övningar. Personligen fick jag som nyavtalad på Länsstyrelsen tjänstgöra som signalist då vi drabbades av Fägelinfluensan, jag tror det var år 2006. Annars har vi haft tur som inte drabbats av någon svårare katastrof.

Ni samarbetar mycket med FMCK (Frivilliga Motorcykelkåren)! Hur då?

Det stämmer. Vi har ett regionalt samarbetsavtal med deras ”Touringgrupp”. Det är vid event och vid eftersök. Varje FMCK:are har då en radioladdare samt ett headset som du lånar av oss. Det betyder faktiskt att vi inte ens behöver vara med vid vissa incidenter.

Berätta om hur du kom i kontakt med Nattvandrarna?

Det var på 112-dagen, den 11 februari i år. Vi stod på Sergels Torg med vårt högtalarstem för att bistå SOS-Alarm och då kom några killar från Nattvandrarna förbi. Jag berättade vad vi sysslade med och undrade om inte de behövde ha bättre utrustning för att komma i kontakt med varandra under sina vandringar. De nappade direkt och nu har vi ett avtal med dem om sambandsstöd.

Vi är många som varje vecka får Stockholmsförbundets informationsmail. Det är informativt och vida spritt. Det är något vi är stolta över.

Drygt 2500 mottagare har vi, säger Jan Lennström.

Uppdragen är många och några är på kända evenemang som Prideparaden, Midnattsloppet, Veteranbilsdagen med flera. Det betyder att många fro:are är aktiva.

Imorgon under Prideparaden har vi 15 medlemmar igång. Från klockan sju på morgonen till klockan 17 på eftermiddagen. Vi står för radiosäkerhet och samband. Vi förser även polisen med ett analogt system.

Ni måste ha ett väldigt gott namn och rykte eftersom ni får uppdragen år från år?

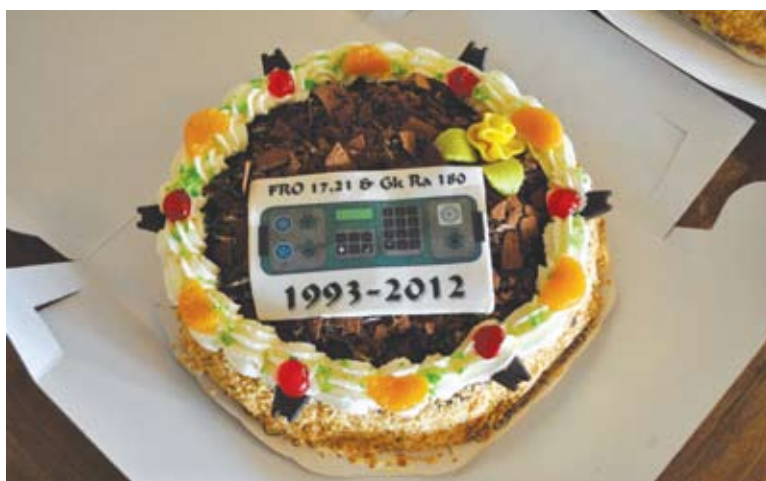
- Ja så är det. Vi gör ett bra jobb. Tar enbart betalt för utrustningen och resor, inte för arbetet. Och våra medlemmar kan sin sak, säger Jan Lennström och skyndar vidare till nästa möte inför morgondagens evenemang.

FRO Stockholm på Haningedagen

• Tårtfirande

- I juli i år genomfördes den tjugonde Ra 180 kursen, som nu heter Gk Ra 180. Under årens lopp har den haft två andra namn, FRO 21 och FRO 17. Tre kurschefer; Lennart Johansson, Hans Lindgren och i dag-
- släget Wiggo Ehrsköld. Kursen har förändrats under åren, men i det
- stora hela behållit sin uppställning. För att fira de tjugo åren, bjöds på
- Schwarzwaldstårta. Ett trevligt och gott inslag som uppskattades av
- elever och anhöriga.

En lärorik kurs

Text: Filip Olsson

Det tog ett par timmar, men till slut var vi alla samlade och påbörjade färden till Fårö. Vi var ett blandat gäng från vitt skilda delar av Sverige och olika frivilligorganisationer, en hemvärnsungdom från Dalarna, två Salatjejer från FVRF och resten FRO:are. Efter middagen avslutades dagen med en introduktion till kursen av kurschefen.

Första morgonens avlämning gick som en dans fram tills det var dags för flagghissningen. Allt som möjligtvis skulle kunna gå fel, gick fel! Vinden slet i flaggan så att den slet sig, instruktörerna var tvungna att rycka in och hjälpa till och när det problemet var löst, fastnade Christer i linan och damp i backen. Alla närvarande vek sig dubbla av skratt, så det var tur att vi var den enda kursen på kursgården.

Efter en kort presentation av oss själva, ägnades dagen åt välbehövd repetition av signaleringens grunder och resning av högantenn 2K. Dag två skruvades tempot upp ytterligare när det var dags för karttjänst. Det gällde att så snabbt som möjligt peka ut den koordinaten som lästes upp för oss, alternativt att räkna ut koordinaten för en punkt på kartan, något som mot slutet gick i en fullkomligt vansinnig fart.

Dagen fortsatte med teoretiskt räckviddsberäkning där vi fick lära oss olika sätt att i *teorin* ta reda på om vi kunde få förbindelse eller inte. Det fick vi sedan omsätta i praktiken med en åktur runt på Fårö där vi undersökte om vi fick förbindelse med olika antenner vid olika miljöer. Vi upptäckte att teorin inte alltid överensstämmer med verkligheten.

Efter en snabb genomkörning av sjukvården var det dags för veckans "permis". Vi åkte, som traditionen bör, in till Visby för avkoppling och "shopping". Men den här veckan var

gotlänningarna extra generösa, överallt var det rabatter och erbjudanden. De var så ivriga att ge bort saker att man nästan blev tvingad att ta emot det.

Dag 5 var det dags för den "efterlängtrade" tråddragningen. För de flesta av oss var detta något nytt och vi fick rejält med träning. Vi fick dra dubbel tråd genom skog och mark runt halva kursgården bara för att få order om att dra tillbaka den ena tråden. Att säga att det blev en del mutter och missnöjda miner skulle vara en underdrift. Den här natten blev den första av två där vi sov i tält.

Precis som på de flesta kurserna var tiden nu kommen för det fruktade provet. Men det var inte så farligt som många trodde, ingen blev underkänd. Efter ett kort träningspass à la Emelie och Helena Battersby startade vår dygnsövning. Vi skulle upprätta radioapparater och fälttelefoner i tre staber och fick inte gå och lägga oss innan 02. Halv fem skulle vi väckas, men på grund av ett missförstånd hos den sista eldvakten fick vi en extra timmes sömn innan instruktörerna kom och tyckte att det räckte. Sedan var det full rulle fram till lunch när vi avslutade övningen och ägnade eftermiddagen åt materialvård. En smarrig uttryckare senare var det dags för lite efterlängtat sömn.

Så var den sista dagen kommen. Utvärderingar skulle fyllas i, diplom skulle delas ut och man tog farväl av varandra. Kort och gott en rolig och lärorik kurs på Fårö.

Medaljer!

Lars Söderqvist, Västerås, har varit medlem sedan 1993. Han har tilldelats FRO Guldmedalj för sitt trogna arbete som funktionär i både förbundet och Västeråsavdelningen. Lars är även en flitig instruktör som verkar både i utbildningen hemma och på centrala kurser.

Sara Nilsson, Mölndal, har varit medlem sedan 2007. Hon tilldelas FRO Förtjänsttecken för ett enastående arbete med att ta hand om och strukturera organisationens arkiv inför flytten från Härnösand.

Lars Söderqvist

Sara Nilsson medaljeras av viceordförande Kent Ahlqvist

rakom.se

Radiokommunikation i Borås

Tvinnargatan 25 | info@rakom.se | Tfn: 033-723 22 10
507 30 Brämhult | www.rakom.se | Fax: 033-13 88 71

Rakom erbjuder följande produkter:

- Komradio, handapparater och mobilstationer
- Antenner och koaxkabel
- Kontakter och adapttrar
- Strömförsörjning och laddare
- Peltor hörselkåpor
- Kantronic packetmodem
- Uthyrning av komradio

För tekniska data se rakom.se

FRO medlemmar har 20 % rabatt på priserna på hemsidan (12 % för Peltor & ICOM)

Prisvärd komradio

Wouxun KG-UV920R

• Frekvensområde: 136 - 174 MHz, 400 - 470 MHz

• Uteffekt 50 W VHF, 40 W UHF

Nyhet!

- Löstagbar frontpanel (kabel ingår)
- Korsbandsrepeater
- Repeater på samma band med två radio och filter
- Talförvrängare (8 grupper)
- 1 750 Hz tonpuls

FRO pris: 3 100,- inkl moms

Information från centralstyrelsen

Den nyvalda centralstyrelsen har haft sitt första sammanträde efter riksstämman i maj. Mötet hölls i Hallsberg. En stor del av helgen ägnades åt teambuilding samt utbildning för de nya ledamöterna. Arbetsformerna i den centrala ledningen diskuterades och justerades. I samband med detta utsågs centralstyrelsens kontaktmän till förbunden. Den justerade arbetsordningen finns i FRO Handbok på fro.se.

Styrdokument och mål för verksamheten

Enligt beslut på riksstämman ska vi i FRO ta fram styrdokument och mål för verksamheten. Centralstyrelsen har nu tagit fram preliminära styrdokument (strategi och mål) för mandatperioden (två år). Dessa ska under hösten remissbehandlas hos förbunden och de centrala handläggarna för att sedan fastställas på centralstyrelsens möte i december.

Riktlinjer för användning av sociala medier inom

FRO:s huvudsakliga kanal på Internet är webbplatsen fro.se. Den används för extern information och rekrytering samt för information till medlemmar och funktionärer. Diskussionsforum på webbplatsen ska användas för interna frågor. De sociala medierna, t ex Facebook, ska fungera som ett komplement till webbplatsen och ska kunna läsas av alla. De övergripande målen med närvaron på sociala medier är att marknadsföra FRO på ett positivt sätt och sprida saklig information om FRO. Riktlinjerna finns i FRO Handbok.

Policy för tecknande av avtal i samhällets krisberedskap
En ny policy för tecknande av avtal i samhällets krisberedskap fastställdes. Policyn är att ingen medlem

ska ha mer än ett avtal i hemvärnet eller inom samhällets krisberedskap.

I våra uppdrag tar vi ansvar för att alltid kunna ställa upp med den personal som behövs. De uppdrag vi har ska kunna fullgöras under lång tid, ibland flera veckor, och i vissa fall kombineras med normal civil verksamhet. Mot den bakgrunden är det orimligt att en individ har avtal för tjänstgöring inom två olika uppdrag. Vi vill inte att brister ska uppstå för att personal med avtal är upptagen i en annan verksamhet, ej heller att individen ska tvingas välja vilket uppdrag man ska fullgöra. Hela policyn finns i FRO Handbok.

Nya webbplatsen och information till medlemmar

Vår nya webbplats, fro.se, har nu varit i drift i fyra månader. På webbplatsens externa sidor finns allmän information. Medlemmar och funktionärer får tillgång till ytterligare funktioner och information genom att logga in. Du kan medverka till att innehållet på webbplatsen utvecklas genom att använda formuläret "skriv artikel" för att informera om vad som är på gång eller för att rapportera om genomförd verksamhet.

I många förbund jobbas det nu med att bygga upp nya webbplatser i den nya layouten. Några förbund har redan publicerat nya webbplatser och nu väntar vi på att fler ska komma igång.

Medlemmar och funktionärer uppmanas att regelbundet logga in på webbplatsen för att ta del av den senaste informationen och verksamheten. Frågor om den nya webbplatsen skickas till nyawebben@fro.se

Från vänster:

Georg Guldstrand, Wiggo Ehrsköld, Mathias Eriksson, Ingvar Flinck, Sara Högström, Christer Ekberg, Kent Ahlqvist, Benny Nord och Totte Fleischer

Besök hos Signalregementet i Finland

Under augusti besökte jag finska försvarsmaktens radio- och telemuseum vid signalregementet i Riihimäki. Riihimäki finns 70 km norr om Helsingfors. Museet skall flyttas till Hämeenlinna (Tavastehus) ett par mil längre norrut till nästa sommar, varför viss utrustning höll på att packas ner när jag fick min specialvisning. Som värd hade jag kapten Marko Saarela, känd bland annat från NHF10 på Fårö.

Regementets byggnader är dom ursprungliga pampiga tegelkasernerna ifrån tsartiden, då Finland var en autonom del av Ryssland.

År 1918 bildades Fälttelegrafbataljonen, senare Radiobataljonen och idag Signalregementet.

Finland har fortfarande värnplikt, vilket man är stolta över. Tjänstgöringstiderna för värnpliktiga som utbildas till signaluppgifter varierar i enlighet med tjänstgöringssystemet mellan 6, 9 och 12 månader. Alla som antagits till utbildning i elektronisk krigföring tjänstgör 363 dygn.

Vid Centret för Elektronisk Krigföring utbildas personal till arméns specialförband för elektronisk spaning och störning. Utbildningen ger utöver den uppgiftsspecifika yrkeskunskapen även beredskap att söka till uppgifter på olika nivåer inom försvarsmakten och krishanteringsuppgifter utomlands.

Vid garnisonen i Riihimäki finns förutom utbildningsenheter för IT och elektronik, även Försvarets Tekniska Forskningsanstalt, Militärmedicin, Byggsverket, Underhåll och Logistik.

Museet är inrymt i det som en gång var officersmässen under tsartiden, och bildades 1974. Museet har Finlands största, om inte Europas största samlingar av militär sambands och radiomateriel.

Bland samlingarna, som är uppbyggda som fungerande ledningsplatser, finns tyska kryptoapparaten Enigma, tyska fältpejlstationer och utrustning ifrån "Operation Polaris". Museet har tusentals föremål, varav 400 för radio och samband, och hundratals andra minnesföremål, kartor och planscher samt cirka 200 fotografier med sambandsanknytning.

Utställningsobjekten i museet omfattar allt ifrån trummor, trumpet och fungerande

fältgnistradiostationer till dagens moderna fält-radiostationer. Även för oss svenskar bekanta RA 120 och RA 145 finns med i utställningen.

Ett speciellt intressant objekt är det ryska systemet för fjärrutlösning av sprängladdningar med radio, som vållade stor skada i staden Viborg efter ryssarnas utmarsch därifrån. Systemet använde två frekvenser på rundradiobandet (mellanvåg), för att styra bomberna. För att störa ut sändarna spelade finnarna kontinuerligt "Säkkijärven polkka" på dessa frekvenser. Därav dess popularitet.

Museet är väl värt ett besök när det återöppnas för allmänheten nästa sommar i Tavastehus.

Mera bilder finns på www.garec.se.

Text och bild: Krister Ljungqvist

POSTTIDNING B
FRO
Box 2229
103 15 STOCKHOLM

Tjörn Runt

I år var det dags för den 49:e upplagan av segeltävlingen Tjörn Runt. Ungefär 400 båtar kom till start. FRO Elfsborg fanns på plats för att vara en del av säkerhetssambandet.

Tjörn Runt är en distanskampsegling som genomförs tredje helgen i augusti varje år. Arrangörer är Stenungsunds Segelsällskap. Under flera år har FRO Elfsborgs Stenungsundsavdelning haft ansvar för delar av säkerhetssambandet under tävlingarna. Segelhelgen inleds på fredagen med Lilla Tjörn Runt

då de lite yngre seglarna trotsar elementen. På lördagen körs Stora Tjörn Runt på en 28 sjömil lång bana runt Tjörn. Tävlingen lockar såväl nybörjare som olympiasegrare.

FRO:arna passade två nät under lördagens tävling – dels en VHF-kanal som var gemensam för lots och kustbevakning och andra som är inblandade i säkerheten vid den här typen av arrangemang, dels FRO:s egen repeaterkanal i Stenungsund.

Till skillnad mot tidigare år fick FRO i år bevaka tävlingarna från land.

Lars Henningsson stod strategiskt placerad i Kyrkesund. Inga allvarliga haverier behövde rapporteras in. Antalet incidenter var färre och olyckorna mindre allvarliga i år än förra året, berättar Lars.

-Vi hade inledningsvis problem med vårt eget nät längst ute på Tjörn, säger Lars, men det löstes med lite aktivt sökande av bra stationsplats. Till nästa år kanske vi kan sätta upp en crossbandsrepeater i Kyrkesund.

Text: Sara Nilsson

Bild: Lars Henningsson